

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Diaconu Iurie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Ghedreuțan Valeriu, de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului și de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

*Ghedreuțan Valeriu Xxxxxxx, născut la xxxxxx,
originar din or. xxxxxxși domiciliat în xxxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.05.2016 – 26.01.2018

instanța de apel: 21.02.2018 – 16.04.2019

instanța de recurs ordinar: 29.05.2019 – 23.01.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Centru din 26 ianuarie 2018, Ghedreuțan Valeriu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 8000 u.c. ce constituie 160 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita anumite funcții publice pe un termen de 10 ani.

A fost dispusă restituirea mijloacelor bănești în mărime de 2600 dolari SUA, 26 de bancnote cu nominalul de 100 dolari SUA fiecare, 1150 euro, 10 bancnote cu nominalul de 100 euro fiecare și 3 bancnote cu nominalul de 50 euro fiecare, ridicate la 22 martie 2016 în cadrul percheziției la domiciliul lui Ghedreuțan Valeriu, proprietarului, după intrare sentinței în vigoare.

Cheltuielile judiciare în mărime de 29669 lei MD, rezultate din salariul șoferului pentru 12 deplasări, 12 zile - 213,25lei pentru o zi în total 2559 lei MD, cheltuieli de deplasare 100 lei MD pe o zi, 12 zile , în total 1200 lei MD, salariul procurorului pentru cumulativ 30 zile lucrătoare - 996 lei MD pentru o zi în total 25880 lei MD, 2 pachete de hârtie utilizată în total 60 lei MD, 30 lei MD pentru un pachet, au fost lăsate să fie încasate din contul statului.

A fost dispusă păstrarea corpurilor delictate la materialele cauzei.

2. În sentință, prima instanță a constatat că, Ghedreuțan Valeriu deținând funcția de judecător al Judecătoriei Drochia în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1582-11 din 27.07.201200, fiind în conformitate cu prevederile art.123 alin.(3) Cod penal persoană cu funcție de demnitate publică al cărei mod de numire este reglementat de art.116 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, reprezentând, potrivit art. 1 alin. alin.(1) și (2) din Legea nr.544-XII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului (în continuare Legea nr.544-XII), unicul purtător al puterii judecătorești, investit constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii, având, în temeiul art.15 alin.(1) lit. lit. a)-e) din Legea nr. 544-XII, obligațiile de a fi imparțial, de a asigura apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, de a respecta întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției și de a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legislației, de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor, de a respecta prevederile Codului de etică al

judecătorului, și, în temeiul art. 15 alin.(2) din Legea nr. 544-XII, obligația de a informa imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențați în procesul de examinare a cauzelor, fiind obligat de a respecta prevederile art. art. 5 alin. (1) lit. g) și 9 alin.(3) din Codul de etică al judecătorului, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/15 din 29 noiembrie 2007, potrivit cărora judecătorul urmează să-și exercite responsabilități juridice ce îi revin în care să se asigure de aplicarea corectă și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și fără întârziere, judecătorul nu se poate implica în activități care încalcă legile, normele sau standardele de etică din Cod, ce ar duce la imparțialitate, prejudecăți, conflicte de interese sau ar interveni în responsabilitățile profesionale, prevederile art. 5) pct. 1), 2), 3), 4) din Codul de Etică și conduită profesională a judecătorului din 11 septembrie 2015 aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor, potrivit cărora judecătorul va respecta cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate, pentru a asigura încrederea societății în instanțe. Este conștient de riscurile corupției și nu va admite sau nu va crea aparența unui comportament corupțional în activitatea sa; nu va cere, accepta ori primi cadouri, favoruri sau beneficii pentru îndeplinirea ori neîndeplinirea atribuțiilor funcționale sau în virtutea funcției deținute. Judecătorul nu va solicita sau accepta, direct ori indirect, plăți, cadouri, servicii sau alte beneficii, în numele său, ai membrilor familiei sale ori prietenilor, ca prețuire pentru exercitarea sau abținerea de la îndeplinirea obligațiilor sale în legătură cu o cauză care urmează a fi examinată de către acesta. Judecătorului i se interzice obținerea de bunuri materiale, servicii, privilegii sau alte avantaje, inclusiv acceptarea gratuită sau achiziționarea de bunuri (servicii) la un preț (tarif) mai mic decât valoarea lor reală. Judecătorul se va abține de la orice tranzacții financiare și afaceri de natură să-i afecteze imparțialitatea, să influențeze exercitarea îndatoririlor sale, să-i exploateze funcția sau să-l implice în convenții cu avocați sau alte persoane care ar putea fi participanți la procese în instanța de judecată în care activează, încălcând prevederile enunțate, a comis acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, exprimate prin corupere pasivă săvârșită de o persoană cu funcție de demnitate publică în următoarele circumstanțe:

La începutul lunii aprilie 2010, cet. Scutari Lucia s-a adresat către judecătorul Valeriu Ghedreuțan pentru o consultație referitoare la căile și ordinea de revendicare în instanță a dreptului de proprietate asupra bunului imobil amplasat pe str. C. Stamati 22, orașul Drochia, care constituia obiectul unui litigiu dintre ea și concubinul său Valeriu Vasiliev. În cadrul acestei discuții, judecătorul Valeriu Ghedreuțan, având intenția de a primi banii ce nu i se cuvin, i-a spus că o va ajuta să-și recupereze casa și va face în așa mod ca dosarul civil să-i fie repartizat lui, urmând ca detaliile să le discute ulterior.

Tot atunci, ultimul a pretins și a primit de la solicitantă mijloace bănești în sumă de 200 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova constituie 3392, 64 lei MD, precum că pentru consultație.

În continuare, peste două zile, în cadrul următoarei întâlniri, judecătorul Valeriu Ghedreuțan, având același scop, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, a spus că el va examina cazul respectiv și va adopta o hotărâre în favoarea declarantei Lucia Scutari, însă pentru aceasta, ultima trebuie să-i transmită mijloace bănești în sumă de 6 200 euro, bani pe care ea urmează să-i transfere din Italia pe numele său, în continuare transmițându-i în acest scop copia buletinului său de identitate.

La 14.04.2010, Lucia Scutari, prin intermediul sistemului de transferuri bănești „Money Gram”, a transferat din Italia pe numele lui Valeriu Ghedreuțan mijloacele bănești în sumă de 6 200 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova constituie 104755,82 lei MD, pe care ultimul le-a primit la 19 aprilie 2010, la Filiala nr. 1 a BC „Victoriabank” SA amplasată în mun. Bălți str. A. Pușkin 18.

În continuare, la 24.05.2010 judecătorului Ghedreuțan Valeriu i-a fost repartizată cererea cet. Scutari Lucia privind recunoașterea dreptului de proprietate și revendicarea bunurilor din posesia străină.

Urmare, îndeplinirii atribuțiilor sale de serviciu, la 17.11.2014, în rezultatul examinării litigiului civil nominalizat înregistrat în Judecătoria Drochia cu nr. 26-2-1119-24052010, judecătorul Valeriu Ghedreuțan a emis hotărârea judecătorească prin care a dispus recunoașterea după Lucia Scutari a dreptului de proprietate asupra construcțiilor în sumă de 409 420 lei, ceea ce constituie 75,26% din valoarea imobilului, situat în or. Drochia, str. C. Stamati 22, însă evitând prin hotărârea emisă scoaterea sechestrului de pe imobilul dat.

Tot el, Ghedreuțan Valeriu în continuarea acțiunilor sale infracționale, la 01 februarie 2016 cunoscând despre faptul că sechestrul de pe imobilul menționat nu a fost scos, în scopul primirii banilor ce nu i se cuvin, a mai pretins de la cet. Lucia Scutari mijloace bănești în mărime de 1000 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova constituie 22399,7 lei MD, motivând că banii transmiși anterior nu au fost destul pentru soluționarea pozitivă a cazului menționat.

La 15 februarie 2016 orele 15.36 Valeriu Ghedreuțan aflându-se în biroul nr. 40 amplasat pe str. 31 august 1989 nr. 1 b, orașul Drochia, în biroul de serviciu a avocatului Malesenco Dumitru în continuare a mai pretins de la cet. Scutari Lucia mijloace bănești în mărime de 1000 euro, motivând pentru îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu și emiterea hotărârii din 17.11.2014, hotărârea emisă fiind în vigoare.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul în Procuratura Anticorupție Muntean Victor, solicitând casarea sentinței, rejudecare cauzei, cu adoptarea unei hotărâri noi, prin care inculpatului Valeriu Ghedreuțan să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani cu amendă în mărime de 10.000 u.c, echivalent a 200.000 lei, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 10 ani, cu trecerea forțată și gratuită din contul lui Valeriu Ghedreuțan în proprietatea statului, potrivit prevederilor art. 106 Cod penal, a echivalentului a 6400 euro rezultați din infracțiune și menținerea sechestrului aplicat asupra mijloacelor bănești 2600 dolari SUA și 1150 EUR, ridicate de la Valeriu Ghedreuțan, pentru asigurarea executării confiscării speciale și pedepsei amenzii;

- inculpatul Ghedreuțan Valeriu, solicitând anularea sentinței și emiterea unei noi hotărâri de achitare, deoarece ;

- avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu dispunerea achitării inculpatului din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile acestuia;

3.1. În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- prima instanță corect a apreciat acțiunile inculpatului Valeriu Ghedreuțan în partea recunoașterii vinovăției și condamnării lui în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal, însă incorect a stabilit termenul pedepsei cu închisoarea și mărimea amenzii aplicate, cât și omiterea de către instanță a aplicării confiscării speciale potrivit prevederilor art. 106 Cod penal;

- inculpatul exercitând la momentul comiterii infracțiunii o funcție de demnitate publică, reprezentând autoritatea judecătorească a statului, era obligat să respecte prevederile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 544-XII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, conform căreia este purtător al puterii judecătorești, investit constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii, având, în temeiul art. 15 alin.(1) lit. lit. a), e) din Legea nr. 544-XII, obligațiile de a fi imparțial, de a asigura apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, de a respecta întocmai cerințele legii la înfăptuirea justiției și de a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legislației, de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor, de a respecta prevederile Codului de etică al judecătorului, și, în temeiul art.15 alin.(2) din Legea nr. 544-XII, obligația de a informa imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențați în procesul de examinare a cauzelor;

- Rezoluția Comisiei ONU pentru Drepturile Omului 32/2005 privind democrația și statul

de drept stipulează, că: statele sunt garanți ai statului de drept și poartă responsabilitatea pentru punerea lor în aplicare pe deplin, nici o persoană publică nu este mai presus de lege, măsurile anticorupție sunt aplicate pentru a asigura responsabilizarea membrilor sistemului executive;

- în esența și totalitatea lor, actele naționale și internaționale (Constituția Republicii Moldova, Rezoluția Comisiei ONU pentru Drepturile Omului 32/2005 privind democrația și statul de drept, Statutul Consiliului Europei din 5 mai 1949, Rezoluția adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1594 (2007), Decizia Consiliului Ministerial al OSCE nr.7/08) consfințesc statul de drept ca fiind o valoare supremă într-o societate democratică;

- acțiunile lui Valeriu Ghedreuțan care exercita funcție de demnitate publică, analizate prin prisma actelor normative citate, au constituit o sfidare a valorii statului de drept. Fapta imputată acestuia a condiționat indubitabil diminuarea încrederii societății în autoritatea judecătorească a statului;

- prin acțiunile imputate lui Valeriu Ghedreuțan, care exercita funcție de demnitate publică, a fost compromisă lupta împotriva corupției și o obligațiune a fiecărei persoane publice;

- sentința nominalizată, în partea privind individualizarea pedepsei în raport cu prevederile din Partea generală a Codului penal și stabilirea acesteia este una blândă, neîntemeiată și pasibilă casării, din următoarele considerente;

- contrar art. 75 Codul penal, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța eronat a aplicat criteriile generale de individualizare a pedepsei, potrivit cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia;

- potrivit prevederilor art. 106 Codul penal, prima instanță urma să dispună confiscarea specială a mijloacelor bănești 6400 EUR, rezultate din infracțiunea de corupere pasivă incriminată inculpatului, și să mențină sechestrul asupra mijloacelor bănești 2600 dolari SUA (26 bancnote cu nominalul de 100 dolari SUA fiecare) și 1150 euro (10 bancnote cu nominalul de 100 euro fiecare, 3 bancnote cu nominalul de 50 euro fiecare), ridicate la 22 martie 2016 în cadrul percheziției la domiciliul lui Valeriu Ghedreuțan, în scopul asigurării executării confiscării și pedepsei amenzii, însă instanța de fond neîntemeiat și ilegal a dispus restituirea mijloacelor bănești inculpatului după intrarea sentinței în vigoare;

- conform prevederilor art. 397 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală dispozitivul sentinței de condamnare, precum și a celei de achitare sau de încetare a procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art. art. 395 și 396 Cod de procedură penală, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă și hotărârea cu privire la confiscarea specială;

3.2. Inculpatul a declarat apel nemotivat împotriva sentinței primei instanțe, iar un apel motivat din partea acestuia așa și nu a fost prezentat.

3.3. În motivarea apelului, avocatul inculpatului a menționat că:

- jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care edifică veritabile standarde al dreptului omului, ce urmează a fi aplicate de statele justițiabile la nivel intern, ori, jurisprudența degajată de Curte constituie o veritabilă sursă de conformitate pentru instanțele judecătorești naționale în procesul soluționării cauzelor penale la nivel național, în vederea organizării unei garantări practice eficiente a drepturilor și libertăților recunoscute. Jurisprudența Curții este de o aplicare directă în ordinea juridică internă (*Manualul judecătorului pentru cauze penale, Chișinău, 2013 pag. 127*) datorită prevederilor art. 4 din Constituție, art. 7 alin. (8) Cod de procedură penală. În context, s-a apelat la garanțiile ce au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil, fondate pe art. 6 CEDO, art. 19 alin. (1) Cod de procedură penală;

- dat fiind circumstanțele cauzei și condițiile de instrumentare a dosarelor penale, s-au pus în evidență, că argumente apărării sun suficient de puternice, capabile să justifice o singură soluție - achitarea inculpatului în raport cu acuzațiile penale aduse, or, potrivit art. 389 cod de

procedură penală, 1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. 2) Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri;

- conform art. 8 alin. (3) cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

- pornind de la ideea că potrivit art. 93 alin. (1) cod de procedură penală, probele sunt elementele de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, iar conform art. 95 cod de procedură penală, în procesul penal sunt admisibile doar probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod, apărarea a atras o atenție deosebită evaluării mijloacelor de probă;

- problema admisibilității probelor a fost abordată din punct de vedere al art. 6 & 2 CEDO {Manualul judecătorului pentru cauze penale, Chișinău, 2013, pag. 61, cu referire la Hotărârea CEDO în cauza Capean c. Belgiei), aceasta, deoarece vinovăția persoanei trebuie să fie dovedită în modul prevăzut de codul de procedură penală, prin mecanismele prevăzute de cod, astfel, principiul legalității având o aplicare directă. În mod special, s-au invocat aspecte ce țin de principiul „securității juridice” (a se vedea hotărârea CEDO din 06.12.2007 în cauza Beian contra României). Dat fiind specificul cauzei penale, pretind ca inculpatul să fie tratat în același mod ca și justițiabilii, care au beneficiat de anumite efecte juridice în rezultatul soluționării unor cauze penale la nivel național. Astfel, punând în evidență unele constatări cu valoare de principiu, expuse în Decizia CSJ nr. 1ra-582/12, care sunt aplicabile cauzei în speță, după cum urmează: „În cazul în care, persoana nu este informată corect cu privire la învinuirea înaintată, aceasta este lipsită de dreptul să-și asigure posibilitatea pregătirii și exercitării apărării, fiind afectate grav principiile generale ale procesului penal: asigurarea dreptului la apărare (art. 17 CPP) și contradictorialității în procesul penal (art. 24 Cod de procedură penală). Relevantă în acest sens este și jurisprudența în materie penală a Curții Europene. Recunoscând unanim importanța deosebită a predictibilității legii procesual penale sub aspectul informării persoanei trase la răspundere penală cu privire la învinuirea înaintată, prin prisma impactului asupra echității procedurilor și a dreptului la apărare, s-a statuat o jurisprudență europeană constantă și consistentă, dintre care se menționează Hotărârile CEDO pronunțate în cauza De Torres vs Spania din 24.10.1996, Sassi vs Franța din 25.09.1999, Dragotoniou vs România din 24.05.2007. În cauza Adrian Constantin vs România, prin Hotărârea din 12.04.2011, înalta Curte de la Strasbourg subliniază rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că „... paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor”. Aceste constatări sunt valabile pentru capătul de acuzare adus inculpatului Valeriu Ghedreuțan;

- inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu întrunește elementele infracțiunii incriminate conform prevederilor art.324 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal;

- coruperea pasivă, prevăzută la art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, reprezintă cea de-a cincea variantă-tip de infracțiune și se exprimă prin: „pretinderea, acceptarea, primirea personal sau prin mijlocitor de către o persoană cu funcție de demnitate publică de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei, ori promisiunii acestora, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”;

- potrivit art. 14 alin. (1) Cod penal, infracțiunea este o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsa penală;

- conform art. 51 Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul

juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală;

- potrivit art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod;

- în sensul art. 113 Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii, determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite semnele componentei infracțiunii, prevăzută de norma penală. (2) Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători;

- dispoziția art. 113 Cod penal, presupune că la calificarea infracțiunilor se efectuează confruntarea circumstanțelor faptei reale cu circumstanțele tipice cuprinse în norma juridico-penală. Calificarea după elementele componente de infracțiune, în esență, presupune determinarea conținutului semnelor componente de infracțiune prevăzută de o normă juridico-penală și pe de altă parte stabilirea în fapta persoanei a semnelor unei infracțiuni concrete după elementele componente de infracțiune. Stabilirea elementelor infracțiunii presupune o anumită consecutivitate, mai întâi se constată obiectul infracțiunii, deoarece fără o daună reală produsă obiectului este greu să vorbim despre săvârșirea unei infracțiuni, apoi se stabilește latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă;

- exigențele înaintate față de actul de acuzare, atât în ceea ce privește calificarea faptelor, cât și sub aspectul acuzației ce se aduc (Hotărârea CEDO în cauza Block c. Ungariei; Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-582/12) au determinat stabilirea, la nivel național, a criteriilor de calificare a infracțiunii;

- potrivit doctrinei de specialitate, procesul de calificare a infracțiunii constă în trei fraze: Stabilirea, verificarea circumstanțelor faptei săvârșite; Alegerea și interpretarea normei juridice; Elaborarea, adoptarea și fixarea în documentele procesual-juridice a coincidenței semnelor faptei prejudiciabile descoperite cu semnele componente de infracțiune care o încadrează;

- la instrumentarea cauzei penale în privința inculpatului nu s-a ținut conștient și au fost încălcate cele mai elementare exigențe ale procesului de calificare a infracțiunii. Reieșind din probele administrate, în mod indubitabil, fără careva îndoială s-a constatat că, banii în sumă de 200 euro de la Scutari Lucia au fost predestinați pentru consultarea juridică acordată acesteia, iar sumă de 6200 EURO primiți în anul 2010 de către judecătorul Valeriu Ghedreuțan de la Scutari Lucia au fost destinați pentru rezolvarea litigiului dintre concubinii Vasiliev Valerii și Scutari Lucia în vederea partajării pe cale amiabilă a casei de locuit, care ulterior au fost transmiși avocatului A. Covdi pentru a-i transmite lui Valerii Vasiliev;

- nici un euro din cei transmiși inculpatului nu au fost destinați acestuia pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu de judecător din partea acestuia, adică de examinarea cauzei civile, care la acel moment nici nu exista. Toată sumă de bani transmiși acestuia erau destinați pentru a încerca de a rezolva problema partajării imobilului (casei) în procedură amiabilă, aceste circumstanțe reiese din declarațiile inculpatului, iar cele invocate de inculpat se confirmă pe deplin în baza declarațiilor martorilor Rotaru Iurii și Pogor Viorel. În această ordine de idei se constată o încadrare juridică greșită atribuită inculpatului, înaintata de partea acuzării și menținută de instanța de fond;

- contrar prevederilor art. 394 alin. (1) p.2) Cod procedură penală, prima instanță în sentința sa de condamnare deși a făcut referință la declarațiile inculpatului și declarațiile martorilor Rotaru Iurii și Pogor Viorel, această versiune nu a fost combătută prin o analiză detaliată a celorlalte probe. Instanța de fond s-a limitat doar la descrierea statică a tuturor probelor, fără a le clasifica ca probe ale acuzării și probe ale apărării. Contrar prevederilor legislației procesual-penale prima instanță nu și-a expus în sentință motivele respingerii probelor apărării. Această scăpare de motivare a soluției adoptate lipsită de combaterea poziției apărării, care se confirmă printr-un cumul de probe, generează recunoașterea judecării cauzei cu

încălcarea principiilor generale de desfășurare a procesului penal, cum sunt: legalitatea procesului penal (art. 7 Cod de procedură penală); prezumția nevinovăției (art. 8 Cod de procedură penală); respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane (art. 10 Cod de procedură penală); asigurarea dreptului la apărare (art. 17 Cod de procedură penală); contradictorialitatea procesului penal (art. 24 Cod de procedură penală); libera apreciere a probelor (art. 27 Cod de procedură penală);

- conform hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție A Republicii Moldova privind sentința judecătorească nr.5 din 19.06.2006, Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2007, Sentința se adoptă în numele legii și importanța acesteia ca act judiciar cere de la judecători o conștientizare deosebită, pentru legalitatea și temeinicia ei. Sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, bazându-se pe principiile generale ale efectuării justiției, asigurându-se: contradictorialitatea procesului; egalitatea cetățenilor în fața judecării și a legii, respectarea cinstei și demnității persoanei; cercetarea nemijlocită și publică a probelor; cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a probelor prezentate și administrate; Sentința nu trebuie să conțină formulări care demonstrează sau pun la îndoială vinovăția altor persoane pentru săvârșirea infracțiunii. Instanțele judecătorești vor ține cont de faptul că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător;

- vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală;

- sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată incontestabil prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată (alin.(1) art.389 Cod de procedură penală);

- una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art.394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate. Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, argumentându-se motivele admiterii sau respingerii probelor: atât de învinuire, cât și de apărare. În orice caz, se supun analizei toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul că sânt cuprinse în cauza penală sau au fost prezentate de către părți direct în ședință;

- este necesar nu numai de a indica numele și prenumele părții vătămate și ale martorilor, prin depozițiile cărora, în opinia instanței, sânt confirmate unele sau alte circumstanțe de fapt, dar și de a expune esența acestor depoziții, de a argumenta de ce unele probe sânt admise, iar altele respinse;

- recunoscându-l vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunii după semnele ce urmează a fi apreciate (de exemplu: deosebită cruzime, vădită lipsă de respect, urmări grave, încălcarea esențială a drepturilor și altele), instanța este obligată ca, în partea descriptivă a sentinței, să precizeze circumstanțele ce au servit ca motiv de a concluziona prezența unuia sau mai multor astfel de indici de calificare;

- prima instanță la pronunțarea sentinței de condamnare a inculpatului, nu a ținut cont de recomandările CSJ cu privire la motivarea unei sentințe de condamnare bazată pe practica judiciară și care reiese din prevederile legislației naționale și cea internațională la care R. Moldova a aderat și este parte componentă. Fiind încălcate flagrant de către instanța de fond a prevederilor procesual-penale, aceste lacune la pronunțarea sentinței de condamnare a lui V. Ghedreuțan generează îndubitabil recunoașterea nulității sentinței pronunțate de instanța de fond, cu asumarea rejudecării cauzei penale de către instanța de apel și cu pronunțarea unei noi soluții de achitare a inculpatului din motivul lipsei elementelor infracțiunii incriminate acestuia;

- la momentul pretinderii și primirii de către inculpat a sumei de 6400 euro (luna aprilie 2010) conform cursului BNM constituiau 108748,46 lei, ceea ce într-adevăr la acel moment constituia proporții deosebit de mari, reieșind din prevederile art. 126 Cod penal, în vigoare pentru acea perioadă, însă, ulterior, art.126 Cod penal a fost modificat, iar proporțiile mici, mari și deosebit de mari au fost apreciate reieșind din salariu mediu lunar pe economie;

- în baza art. 10 Cod penal, se stabilește că legea penală care ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi;

- conform Hotărârii de Guvern al R. Moldova nr.773 din 27.11.2009 salariu mediu lunar pe economie pentru anul 2010 constituia 2950 lei, iar proporțiile deosebit de mari, reieșind din dispoziția art.126 Cod penal după modificări, constituiau de la 118 000 lei și mai mult, iar suma de 108748,46 constituie doar proporții mari. În așa ordine de idei se constată, incriminarea ilegală a semnelor calificative - proporții deosebit de mari;

- conform învinuirii înaintate și sentinței de condamnare se constată că infracțiunea de corupție activă a început în luna aprilie 2010, momentul pretinderii și acceptării a sumei de 200 euro de către inculpatul Ghedreuțan Valeriu de la Scutari Lucia și finisată infracțiunea la 15.02.2016 când a pretins de la Scutari Lucia încă o mie de euro;

- în rezultatul examinării cumulului de probe administrate în prezenta cauză penală, s-a constatat că de către organul de urmărire penală în comun acord cu organul abilitat cu măsuri speciale de investigații a autorizat și au încercat de a transmite sub control 1000 (o mie) euro lui Ghedreuțan Valeriu de către Scutari Lucia. Această măsură specială de investigație s-a soldat cu insucces deoarece, reieșind din declarațiile lui Scutari Lucia, aceasta a înțeles că Ghedreuțan Valeriu, nu pretinde la acești bani și din acest motiv, deși îi avea la ea deoarece i-au fost dați de către ofițerii CNA, nu i-a transmis lui Ghedreuțan Valeriu. Atât Scutari Lucia, cât și sora acesteia Agachi Vera împreună cu cumnatul ei Agachi Pavel au declarat, că în același an 2010 la solicitarea lui Scutari Lucia, Agachi Pavel a fost la Ghedreuțan Valeriu și a luat 1000 euro precum că pentru repararea acoperișului casei mamei lui Scutari Lucia. Acest fapt a fost confirmat și de către inculpat în cadrul audierii în instanța de judecată. În această ordine de idei se constată că Ghedreuțan Valeriu este învinuit și condamnat pentru pretinderea și primirea a aceleiași sume de 1000 euro, de două ori. Nici acuzatorul de stat și nici prima instanță nu a dat o apreciere argumentelor apărării privind incriminarea dublă pentru aceiași faptă, ce vine în contradicție cu dispozițiile art.7 alin.(2) Cod penal, care stipulează că nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceiași faptă, precum și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceiași faptă. Concomitent, și prevederile Articolul 4) paragraf (1) al Protocolului 7 adițional Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale garantează că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă;

- consacrarea principiului dreptului de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă a fost dezbătută și în Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 23.11.2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală, în care s-a menționat că dreptul în cauză derivă din art.21 din Constituție, conform căruia: Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”. Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa. Ultimul principiu consacră ideea că partea apărării dispune de un șir de pârghii care pot fi utilizate pentru apărarea persoanei în procesul de probare a vinovăției de către partea acuzării, inclusiv dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă;

- din cele enunțate rezultă că principiul statuat de art. 21 din Constituție - asigurarea tuturor garanțiilor necesare apărării persoanei acuzate de un delict în procesul judiciar - pe lângă alte drepturi procesuale, oferă persoanei și dreptul constituțional de a nu fi urmărită, judecată sau pedepsită de mai multe ori pentru aceeași faptă. Principiul în cauză presupune că cel care prin conduita sa a ignorat ordinea de drept va răspunde o singură dată pentru fapta ilicită, pentru o încălcare a legii se va aplica o singură sancțiune juridică. Acest principiu constituțional se aplică nu numai în cauzele penale, dar și în cauzele contravenționale, precum și în orice altă formă de răspundere juridică din aceeași materie de drept (de exemplu - penală sau civilă);

- unul dintre aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul - securității raporturilor juridice, care cere, între altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cauza Brumărescu c. României, [GCJ, nr. 28342/95, §61. ECHR 1999-VII, și cauza Roșea c. Moldovei, nr. 6267/02, §24, 22 martie 2005);

- securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare;

- lipsesc elementele infracțiunii incriminate în acțiunile lui Ghedreuțan Valeriu, iar sentința de condamnare a acestuia vine în contradicție cu însăși celor constatate de instanță. Astfel, reieșind din cele constatate în prima instanță, chiar și dacă apărarea nu recunoaște existența elementelor infracțiunii, instanța chiar și dacă l-a găsit vinovat pe inculpat, incorect a dat apreciere perioadei de finisare a activității presupus infracționale a lui Ghedreuțan Valeriu. Astfel, prima instanță a considerat momentul finisării acțiunii infracționale a lui Ghedreuțan Valeriu la 01.02.2016 și la 15.02.2016 când a pretins cei 1000 euro, precum că pentru scoaterea de sub sechestru al imobilului aflat în litigiu. Reieșind din acțiunile lui Ghedreuțan Valeriu s-a constatat că sechestru de pe imobil a fost scos necondiționat, fără a pretinde și fără a primi suma de o mie de euro, fapt confirmat prin încheierea emisă și eliberată lui Scutari Lucia, precum și prin nerealizarea măsurii speciale de investigație, transmiterea banilor sub control, fiind preconizată, autorizată și soldată cu insucces, această eroare a instanței de fond a dus la aplicarea măsurii de pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale și cea complementară - privarea dreptului de a ocupa și exercita anumite funcții publice pe un termen de 10 ani, sancțiune introdusă prin Legea nr.326 din 23.12.13, M047- 48/25.02.14 art.92; în vigoare 25.02.14;

- inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă în contradicție cu prevederile art.10 Cod penal, aspectul retroactiv al legii penale;

- prima instanță ascultând poziția apărării nu a dat nici o apreciere juridică ilegalităților admise la faza de urmărire penală și invocate de apărare atât la etapa cercetării judiciare precum și în susținerile verbale;

- neexpunerea de către instanța judiciară asupra argumentelor apărării echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, inacțiune admisă de instanță ce determină instanța de apel de a rejudeca cauza penală conform ordinii stabilite pentru prima instanță și cu aprecierea tuturor circumstanțelor și împrejurărilor cauzei ce au importanță pentru soluționarea fondului;

- una din încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale este încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței. Astfel, neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la forma și conținutul rechizitoriului echivalează cu încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcare, care potrivit art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală atrage nulitatea absolută a actului procedural, adică, nu se înlătură în nici un mod;

- martorul Vasiliev fiind audiat în prima instanță a negat faptul că a primit această sumă de bani de la careva persoane, în special de la Secrieru Alexei pe care nici nu-l cunoaște, acest fapt se mai confirmă și prin declarațiile martorului Tutunaru Ion, audiat în instanța de apel. Acesta a relatat că V. Vasiliev, Rotaru și Secrieru Al. sunt persoane cunoscute lui deoarece sunt consăteni chiar și vecini. În ce privește afirmațiile lui Vasiliev Valeriu precum că nu-i cunoaște pe Rotaru și Secrieru nu corespund adevărului deoarece toți sunt aproximativ de aceeași vârstă și sunt mahalagii, au învățat într-o școală și au copilărit împreună. Tutunaru a declarat că fiind martor pe dosarul civil de partajare a casei dintre V. Vasiliev și Scutari Lucia după ședința de judecată a fost amenințat de către V. Vasiliev și chiar acesta i-a dat foc la un stog de fân ca să se răzbune, iar fiind într-o ceartă cu el acesta i-a relatat că el vrea cu mult mai mulți bani pentru cota sa de casa de la Scutari Lucia decât aceasta i-a dat;

- prima instanță ascultând poziția apărării nu a dat nici o apreciere juridică ilegalităților admise la faza de urmărire penală și invocate de apărare atât la etapa cercetării judiciare precum și în susținerile verbale;

- neexpunerea de către instanța judiciară asupra argumentelor apărării echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, inacțiune admisă de instanță ce determină instanța de apel de a rejudeca cauza penală conform ordinii stabilite pentru prima instanță și cu aprecierea tuturor circumstanțelor și împrejurărilor cauzei ce au importanță pentru soluționarea fondului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2019, apelul declarat de către inculpatul **Ghedreuțan Valeriu** și apelul declarat de avocatul I. Vizdoga în interesele inculpatului, au fost respinse ca nefondate, iar apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție V. Muntean, a fost admis, casată parțial sentința în latura măsurilor asigurătorii de confiscare specială și menținerii sechestrului, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, după cum urmează:

În baza art. 106 CP, a fost confiscat cu trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului din contul lui Valeriu Ghedreuțan suma de 6400 (șase mii patru sute) euro sau echivalentul în lei RM la momentul executării conform cursului BNM, cu menținerea sechestrului pe mijloacele bănești de 2600 dolari SUA și 1150 euro, ridicate de la Valeriu Ghedreuțan pentru asigurarea executării confiscării speciale și pedepsei amenzii.

În rest, în latura pedepsei, corpurilor delictive și cheltuielilor judiciare au fost menținute dispozițiile sentinței instanței de fond.

Termenul pedepsei urmând a fi calculat din data reținerii, după epuizarea tuturor căilor ordinare de atac, cu includerea în el a perioadei de reținere din 22.03.2016, până la 25.03.2016.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a invocat că, la examinarea cauzei respective s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza, a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludentei, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Ghedreuțan Valeriu pe art. 324 alin. (3) lit. a), b) CP.

Prima instanță corect a concluzionat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, însă vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin declarațiile martorilor principali ai acuzării, care au fost audiați nemijlocit în ședința instanței de fond și cercetate în instanța de apel.

Ajungând la concluzia privind constatarea vinovăției inculpatului de „corupere pasivă”, Colegiul penal a considerat, că întregul cumul de probe administrat în prezenta cauză, confirmă faptele prejudiciabile comise.

Din declarațiile martorei denunțatoare Scutari Lucia, care și-a menținut declarațiile începând cu depunerea denunțului până la judecarea cauzei, declarațiile căreia au fost consecvente și în veridicitatea lor instanța de apel nu are temei de a se îndoi. Aceasta a mărturisit, că ea după discuția cu inculpatul i-a plătit 200 euro, iar ulterior a transferat din Italia pe numele inculpatului și la cerințele acestuia suma totală de 6200 euro. Din declarațiile sale reiese că, inculpatul a făcut calcule personal, a apreciat costul casei în litigiu cu 60.000 euro și a pretins 10 % din această sumă, adică 6200 euro. Scutari L. a spus că suma este prea mare pentru

dânsa, însă inculpatul i-a explicat că ea nu deține nici o probă că a introdus bani în casă, și acesta a spus că până la sfârșit a fost nevoită să accepte să plătească banii solicitați de inculpat. Tot judecătorul Ghedreuțan Valeriu a judecat cauza civilă între Scutari Lucia și Vasiliev Valerii de partajare a casei de locuit. Aceasta fiind nemulțumită de modul în care a fost partajată casa. Cerând explicații Ghedreuțan Valeriu a spus că a trebuit să-i dea și lui Vasiliev ceva, căci altfel n-a putut, iar ceilalți bani i-a cheltuit, însă n-a menționat cât și unde anume. Ulterior când ea a revenit în țară inculpatul a pretins de la dânsa 1000 euro, pe care i-a promis să plătească la finisarea cauzei.

Instanța de apel a constatat că existența relațiilor între inculpat și Scutari L. se confirmă de declarațiile martorului Agachi Pavel, care le-a făcut cunoștință. Declarațiile martorei Ababii Lilia, Foalea Cristina și Ceban Inga confirmă că anume inculpatul Ghedreuțan Valeriu, fiind în funcție de judecător la judecătoria Drochia a judecat litigiul civil Scutari Lucia către Vasilev Valeriu, privind recunoașterea dreptului de proprietate și revendicarea bunurilor din posesie străină.

La fel, instanța de apel a reținut că, martorul Vasiliev Valerii a confirmat, că judecătorul V. Ghedreuțan a judecat cauza civilă între dânsul și Scutari Lucia. Acesta a infirmat că cineva dintre, Rotari Igor, Pogor Viorel, Secieru Alexei i-ar fi propus mijloace bănești pentru a se dezice de partea din casă. Cu așa propuneri nici din partea lui V. Ghedreutean nimeni nu a fost.

Prin urmare, instanța de apel a opinat că nu are temei de a pune la îndoială declarațiile martorului Vasiliev V., care fiind audiat în instanța de fond a negat faptul că a primit sume de bani de la careva persoane, în special de la Secieru Alexei. Aceste declarații a martorului instanța le consideră veridice, în caz contrar orice i-ar fi dat bani acestuia avea să se asigure printr-o recipisă, pentru a confirma faptul transmiterii banilor, dat fiind că aceștia precum că se transmiteau prin intermediari, pe când toți erau cointeresați să primească dovezi de plată pentru a fi prezentate în judecată. Din aceste motive declarațiile celorlalți martori, inclusiv și cele a lui Tutunaru Ion, Colegiul le apreciază critic, ori probe ce ar confirma că Vasiliev V. ar fi primit orice sume de bani, instanței de fond și celei de apel nu au fost prezentate.

A mai reținut că, declarațiile acestor martori în cumul cu probele scrise confirmă că între inculpat, pe de o parte și partea în procesul civil judecat de dânsul erau relații și că inculpatul personal a pretins, a acceptat și a primit prin transfer bancar bani de Scutari L., ce nu i se cuveneau, pentru sine, pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite de o persoană cu funcții de demnitate publică, în proporții deosebit de mari. Infrațiunea comisă a avut loc în mai multe etape, așa la discuțiile inițiale inculpatul primește 200 euro, echivalentul a 3392, 64 lei, ulterior acesta iarăși primește prin transfer 6200 euro, echivalentul a 104755,82 lei și în final la 01.02.2016 pretinde suma de 1000 euro, echivalentul a 22399,7 lei.

Declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa sunt combătute de probele administrate pe dosar, care colaborează între ele, de aceea poziția inculpatului corect a fost apreciată ca metodă aleasă pentru evitarea răspunderii penale de cele comise.

Nu pot fi admise cerințele apărătorului privind preținsele încălcări a art. 6 & 1 CEDO, instanța de fond în principiu a motivat soluția adoptată, a făcut descrierea probelor atât a învinuirii, cât și a apărării, totodată a încadrat corect acțiunile inculpatului în prevederile normei penale pertinente. Nu poate fi admise alegațiile privind încălcarea principiului contradictorialității procesului, ori părților li s-a asigurat posibilitatea de a prezenta probele sale, atât părții învinuirii, cât și cele a apărării. Faptul că probele învinuirii au confirmat vinovăția inculpatului, iar probele prezentate de partea apărării nu au fost în stare să convingă judecata de legalitatea acțiunilor inculpatului, nu poate fi considerat ca o încălcare a dreptului la un proces contradictoriu. Concluzia privind vinovăția inculpatului este confirmată pe deplin prin probele expuse supra și nu poate fi considerat întemeiat argumentul, precum că vinovăția inculpatului este bazată pe presupuneri. Inculpatul Ghedreuțan V. a fost tratat în același mod ca și alți justițiabili și a beneficiat de toate drepturile sale.

Instanța de apel a respins argumentele apărătorului privind achitarea inculpatului din lipsa în acțiunile sale a elementelor infrațiunii. Însăși partea apărării indică, că coruperea pasivă,

prevăzută la art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal se exprimă prin: „pretinderea, acceptarea, primirea personal sau prin mijlocitor de către o persoană cu funcție de demnitate publică de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei, ori promisiunii acestora, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”, o parte din aceste elemente a infracțiunii i-au fost incriminate inculpatului și corect au fost reținute de către instanță în sentința pronunțată, adică „pretinderea, acceptarea, primirea personal de către o persoană cu funcție de demnitate publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale”.

La viziunea părții apărării, reieșind din probele administrate, în mod indubitabil, fără careva îndoială s-a constatat că, banii în sumă de 200 euro de la Scutari Lucia au fost predestinați pentru consultarea juridică acordată acesteia de către judecător, iar sumă de 6200 EURO primiți în anul 2010 de către judecătorul Valeriu Ghedreuțan de la Scutari Lucia au fost destinați pentru rezolvarea litigiului dintre concubinii Vasiliev Valerii și Scutari Lucia în vederea partajării pe cale amiabilă a casei de locuit, care ulterior au fost transmiși avocatului A. Covdi pentru a-i transmite lui Valerii Vasiliev. Nici un Euro din cei transmiși lui Valeriu Ghedreuțan nu au fost destinați acestuia pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu de judecător din partea acestuia, adică de examinarea cauzei civile, care la acel moment nici nu exista. Toată sumă de bani transmiși acestuia erau destinați pentru a încerca de a rezolva problema partajării imobilului (casei) în procedură amiabilă.

Sentința instanței de fond prin care inculpatul Ghedreuțan Valeriu a fost condamnat este întemeiată și bazată pe probele cercetate, la judecarea cauzei nu a fost încălcată legislația procesual penală, iar motivarea făcută de către instanța de fond, fiind descrise probele ce confirmă vinovăția inculpatului nu pot fi considerate lacune la pronunțarea sentinței de condamnare a lui V. Ghedreuțan care ar genera recunoașterea nulității sentinței, după cum solicită partea apărării, mai cu seamă adoptarea unei noi soluții de achitare a inculpatului din motivul lipsei elementelor infracțiunii incriminate acestuia, însă fără a indica care din elementele infracțiunii lipsesc.

Valeriu Ghedreuțan, care exercita la momentul comiterii infracțiunii o funcție de demnitate publică, reprezentând autoritatea judecătorească a statului, era obligat să respecte prevederile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr.544-XII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, conform căreia este purtător al puterii judecătorești, investit constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii, având, în temeiul art. 15 alin.(1) lit. lit. a), e) din Legea nr. 544-XII, obligațiile de a fi imparțial, de a asigura apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, de a respecta întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției și de a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legislației, de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor, de a respecta prevederile Codului de etică al judecătorului, și, în temeiul art.15 alin.(2) din Legea nr. 544-XII, obligația de a informa imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențat în procesul de examinare a cauzelor.

Acțiunile lui Valeriu Ghedreuțan care exercita funcție de demnitate publică, analizate prin prisma actelor normative citate, au constituit o sfidare a valorii statului de drept. Fapta imputată acestuia a condiționat indubitabil diminuarea încrederii societății în autoritatea judecătorească a statului.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova (Hotărârea din 22.04.2013, dosarul nr.10a/2013), în baza actelor normative naționale și internaționale, a apreciat încrederea în instituțiile statului ca fiind „așteptările cetățenilor ca figurile publice și instituțiile să activeze în beneficiul lor” (63). În Hotărârea citată, Curtea Constituțională reține că „...corupția submina democrația și statul de drept.” „Lupta împotriva corupției este parte integrantă a asigurării statului de drept.”

Prin acțiunile imputate lui Valeriu Ghedreuțan, care exercita funcție de demnitate publică, a fost compromisă lupta împotriva corupției și o obligațiune a fiecărei persoane publice.

Instanța de apel a conchis că potrivit apărătorului inculpatul a pretins și primit suma de 6400 euro (luna aprilie 2010) conform cursului BNM constituiau 108748,46 lei, ceea ce într-adevăr la acel moment constituia proporții deosebit de mari, reieșind din prevederile art.126 Cod penal, în vigoare pentru acea perioadă. Ulterior, art.126 Cod penal a fost modificat, iar proporțiile mici, mari și deosebit de mari au fost apreciate reieșind din salariu mediu lunar pe economie. Conform Hotărârii de Guvern al R. Moldova nr.773 din 27.11.2009 salariu mediu lunar pe economie pentru anul 2010 constituia 2950 lei, iar proporțiile deosebit de mari, reieșind din dispoziția art.126 Cod penal după modificări, constituiau de la 118 000 lei și mai mult, iar suma de 108748,46 constituie doar proporții mari, însă, partea apărării n-a luat în considerație adăugător suma de 1000 euro, ce constituie 22399,7 lei, preținși de către inculpat, pe care însă acesta nu i-a primit, dar care tot urmează a fi considerați obiectul material al infracțiunii și în acest caz, suma de 131.148,16 lei, oricum constituie proporții deosebit de mari.

Nu pot fi acceptate argumentele părții apărării, precum că Ghedreuțan Valeriu este învinuit și condamnat pentru pretinderea și primirea a aceleași sume de 1000 euro, de două ori, ce ar veni în contradicție cu dispozițiile art.7 alin.(2) Cod penal, care stipulează că nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă, precum și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă. Concomitent, și prevederile Articolul 4) paragraf (1) al Protocolului 7 adițional Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale garantează că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă.

Sunt neîntemeiate argumentele părții apărării precum că ar fi lipsa elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile lui Ghedreuțan Valeriu, iar sentința de condamnare a acestuia vine în contradicție cu însăși cele constatate de instanță. Se invocă că, incorect a fost constatată perioada de finisare a activității infracționale a lui Ghedreuțan Valeriu, adică la 01.02.2016 și la 15.02.2016 când a pretins cei 1000 EURO, pentru scoaterea de sub sechestrul al imobilului aflat în litigiu. Reieșind din declarațiile lui Scutari L. și cele a inculpatului de la urmărirea penală, acesta pretindea una mie de euro, anume pentru scoaterea sechestrului de pe imobil. Indiferent că inculpatul Ghedreuțan Valeriu ulterior a scos sechestrul de pe imobil fără a primi banii, totuși acesta a pretins suma de o mie de EURO, fapt confirmat prin declarațiile persoanelor indicate supra (inculpatul, martora Scutari L.), precum și descifrările convorbirilor sale sus-indicate.

Din aceste motive sunt neîntemeiate alegațiile părții apărării privind aplicarea unei legi ulterioare faptelor comise de inculpat, nici o pedeapsă mai gravă acestuia nu i-a fost aplicată. Norma penală precum și sancțiunea corect a fost aplicată în baza modificărilor introduce prin Legea nr.326 din 23.12.13, M047- 48/25.02.14 art.92; în vigoare 25.02.14]. Faptul că acțiunile infracționale au durat până în luna februarie 2016 a fost argumentat supra. Din aceleași motive nu sunt încălcate prevederile art.10 Cod penal.

Sunt lipsite de temei juridic argumentele expuse în apel, prin care se invocă nulitatea mai multor acțiuni de urmărire penală și a unor măsuri speciale de investigații, cu recunoașterea inadmisibilității probelor dobândite prin aceste acțiuni în conformitate cu prevederile art.251 și 94 Cod procedură penală. Consideră ca fiind viciate:

- dobândirea declarațiilor de la martorul Scutari Lucia prin anumite promisiuni și cu încălcarea prevederilor legislației procesual-penale;
- lipsa unei ordonanțe de punere sub învinuire pentru corupere activă pe numele lui Scutari Lucia, sau de refuz în pornirea urmării penale, sau de liberare de răspundere penală a lui Scutari Lucia, pentru infracțiunea comisă de aceasta;
- interceptarea și înregistrarea comunicărilor dintre Scutari Lucia și Ghedreuțan Valeriu sunt fără acordul în scris al acesteia, și cu încălcarea procedurii legale;

- întocmirea proceselor-verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigații de către persoane neîmputernicite cu aceste atribuții:

- ridicarea unor documente de la Scutari Lucia despre care aceasta a declarat că nu a avut astfel de acte și această ridicare nu a existat de jure și de fapt;

La finisarea urmăririi penale, nici inculpatul, nici apărătorul acestuia nu au înaintat cereri privind contestarea sau declararea nulității acțiunilor procesuale efectuate.

Instanța de apel a considerat că nu s-a temei de a considera ca fiind nule acțiunile procesuale și actele emise ale organului de urmărire penală. Mijloacele de probă indicate de avocat în apelul său nu au fost contestate în modul prevăzut de art. 251 CPP. Instanței nu au fost prezentate probe, ce ar confirma, că în privința persoanelor responsabile au fost pornite proceduri pentru încălcarea legislației.

Nu pot fi acceptate argumentele apelantului referitor la abaterile de la normele procedurale ce au fost precum că admise de organele de urmărire penale și care precum că ar afecta probele acuzării în susținerea învinuirii aduse inculpatului. Invocând prezența de efecte de compromitere a probelor în legătură cu acele acțiuni procedurale efectuate în faza urmăririi penale, avocatul, precum și inculpatul nu au fost lipsiți de posibilitatea de a acționa în conformitate cu prevederile art. 313 CPP, adică să conteste hotărârile și acțiunile organelor de urmărire penală, care ar fi afectat drepturile prevăzute de lege a inculpaților. La faza urmăririi penale, inculpatul și apărătorul acestuia nu au atacat cu plângeri în modul stabilit de lege actele procedurale respective.

A menționat că conform prevederilor art. 251 alin. (4) încălcarea oricăror prevederi legale decât cel prevăzut la alin. (2) atrage nulitatea actului numai dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunilor - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele cauzei. Însă, apărătorul la terminarea urmăririi penale nu a solicitat declararea nulității probelor.

Instanței nu au fost prezentate probe, că declarațiile de la martorul Scutari Lucia au fost dobândite prin anumite promisiuni și cu încălcarea prevederilor legislației procesual-penale, fără a indica ce încălcări procesuale au fost admise, acest argument poartă un caracter general și ne concret.

Adoptarea ordonanței de punere sub învinuire pentru corupere activă în privința lui Scutari Lucia, sau de refuz în pornirea urmăririi penale, sau de liberare de răspundere penală a lui Scutari Lucia, pentru infracțiunea comisă de aceasta, este de competența procurorului, avocatul nu a invocat acest motiv la urmărirea penală și n-a contestat acțiunile procurorului în modul prevăzut de lege, argumente ce au fost expuse supra.

Din aceleași motive, sus indicate, nu poate fi constatată nulitatea interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor dintre Scutari Lucia și Ghedreuțan Valeriu fără acordul în scris al acesteia, precum și întocmirea proceselor-verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigații de către persoane neîmputernicite cu aceste atribuții, precum și ridicarea unor documente de la Scutari Lucia.

A mai indicat că, nu poate constitui temei pentru achitarea inculpatului legalitatea sau nu a repartizării dosarului civil anume judecătorului Ghedreuțan Valeriu. De către partea apărării acest argument a fost expus doar după finisarea urmăririi penale, iar apărarea nu a depus cereri în acest sens. Apărarea nu neagă faptul că inculpatul a examinat cauza civilă și a adoptat hotărâre pe această cauză, și tot de către dânsul au fost primiți banii trimiși din Italia de către martor, fapt ce indică la vinovăția inculpatului, indiferent de modul de repartizare a cauzei civile.

Partea apărării nu s-a folosit în modul corespunzător și nu și-a exercitat dreptul la contestație, nu pot fi admise argumentele părții apărării referitor la încălcarea art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului, precum și cu jurisprudența CEDO. Partea apărării nu s-a folosit de norma respectivă, ce garantează că temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială, ce emană de la autoritate competentă, acuzatul nu poate contribui la propria sa incriminare, adică contestațiile privind ilegalitatea actelor procedurale emise în cadrul procesului penal nu pot fi interpretate și aplicate

în sprijinul învinuirii, dispoziții prevăzute și de art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art. 20 din Constituție și art. 19 din Codul de procedură penală. Însă partea apărării nu s-a folosit de acest drept, și nu a depus contestații privind ilegalitatea actelor procedurale emise, nici un act procedural nu a fost contestat, acestea fiind în vigoare până în prezent. Neexercitarea dreptului său de a contesta nu indică la ilegalitatea actelor emise de organul de urmărire penală, invers aceasta confirmă că partea apărării a fost de acord cu aceste acte.

Prima instanță la aplicarea pedepsei pe deplin s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată soluția primei instanței în latura neaplicării sechestrului asupra mijloacelor bănești a inculpatului și omitere dispunerii confiscării speciale a banilor dobândiți ilegal în rezultatul infracțiunii.

Potrivit prevederilor art. 106 Cod penal, prima instanță urma să dispună confiscarea specială a mijloacelor bănești 6400 EUR, rezultate din infracțiunea de corupere pasivă incriminată inculpatului, și să mențină sechestrul asupra mijloacelor bănești 2600 dolari SUA (26 bancnote cu nominalul de 100 dolari SUA fiecare) și 1150 euro (10 bancnote cu nominalul de 100 euro fiecare, 3 bancnote cu nominalul de 50 euro fiecare), ridicate la 22 martie 2016 în cadrul percheziției la domiciliul lui Valeriu Ghedreuțan, în scopul asigurării executării confiscării și pedepsei amenzii.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 397 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală dispozitivul sentinței de condamnare, precum și a celei de achitare sau de încetare a procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art. art. 395 și 396 Cod de procedură penală, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă și hotărârea cu privire la confiscarea specială.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- inculpatul Ghedreuțan Valeriu, la **16 mai 2019**, prin care indicând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. **427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală**, a solicitat casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel;

- avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, la 22 mai 2019, prin care indicând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală**, a solicitat casarea deciziei în latura pedepsei penale, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel;

- procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, la 22 mai 2019, prin care indicând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală**, a solicitat casarea deciziei în latura pedepsei penale, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel;

5.1. În motivarea recursului ordinar, inculpatul a menționat că:

- sunt neîntemeiate argumentele indicate în decizia instanței de Apel Bălți, precum că începând cu depunerea denunțului până la judecarea cauzei, declarațiile martorei Scutari Lucia, au fost consecvente și în veridicitatea lor instanța de Apel nu are temei de a se îndoii;

- declarațiile martorei Scutari Lucia, date la ancheta penală sunt complet contradictorii cu

cele date primei instanțe, la care prima instanță și cea de Apel urma să dea aprecierea cuvenită acestui fapt;

- instanța a lăsat fără apreciere, declarațiile date în instanța de fond la aceeași ședință de judecată din 04.05.2017, unde martora Scutari Lucia, la întrebarea procurorului dacă judecătorul Ghedreuțan a cerut de la ea suma de 1000 euro, sub jurământ, Dumneaei a declarat că judecătorul Ghedreuțan nu a cerut 1000 Euro, iar la întrebarea care declarații le susține, din anchetă sau din ședința de judecată, Scutari Lucia confirmă că susține doar declarațiile care le-a făcut în ședința de judecată;

- din declarațiile date sub jurământ de Scutari Lucia, rezultă că Dumneaei a fost obligată de organele de urmărire penală, să vină la Chișinău, a fost obligată să meargă la judecătorul Ghedreuțan Valeriu, pentru a-l întreba dacă mai este nevoie bani și a fost dusă în eroare, nefiind informată că de fapt, Dumneaei scrie o plângere pe judecător iar de existența banilor și mijloacelor tehnice de înregistrare puse în geanta Dnei, ea nu a știut nimic;

- în acțiunile organelor de urmărire penală, a avut loc o provocare ceia ce exclude probele care pot fi puse la baza unei sentinței de condamnare;

- instanța nu a dat o apreciere faptului că organul de urmărire penală nu a avut un rol pasiv în derularea evenimentelor, dar a influențat aceste evenimente, prin obligarea lui Scutari Lucia de a face plângere asupra mea și să transmită o mie de euro, ce este o instigare la comiterea infracțiunii, fiindcă organul de urmărire penală ea indicat lui Scutari Lucia să meargă să-mi transmită bani, pentru ce au pus în geantă suma de o mie de euro fără știrea lui Scutari Lucia;

- prima instanță și instanța de apel nu au dat o apreciere corespunzătoare, și a apreciat critic declarațiile martorilor: Rotaru Iurie, Pogor Viorel;

- versiunea instanței de apel că nu are temei de a pune la îndoială declarațiile martorului Vasiliev Valeriu care fiind audiat în ședința de fond a negat faptul că a primit suma de bani de la careva persoane, în special de la Secieru Alexei și nu a fixat printr-o recipisă suma de bani primită, urmează a fi apreciată critic, deoarece versiunea marturului Vasilev Valeriu se combate prin declarațiile lui Rotaru Iurie, Pogor Viorel, avocatului Covdii Alexandru și Tutunaru Ion, care servesc ca probe veridice care confirmă că Vasilev Valeriu a primit suma de 6000 de Euro;

- nu este de acord cu poziția instanței de apel, că el am inventat versiunea precum că banii primiți de către el au fost destinați plăților pentru Vasiliev Valeriu, o consideră ca o metodă de apărare din partea apărării, pentru a se evita răspunderea penală, care a fost inventată mai târziu, deja în ședințele judiciare;

- instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor apărării, care confirmă că el a transmis prin intermediul avocatului Covdii Alexandru suma de 6000 Euro, pentru Vasiliev Valeriu și numai din motivul că eu la ancheta penală nu am pomenit despre acest fapt, nu poate servi temei de a respinge aceste probe;

- nu este de acord cu aprecierea instanței de Apel, precum că el a inventat versiunea că 1000 de Euro, el i-a împrumutat lui Agache Pavel, deoarece concluzia instanței de Apel contravine declarațiilor martorului Scutari Lucia, date în ședința de judecată la Judecătoria Soroca sediul Central, la 04.05.2017(CD nr. 1), unde a declarat sub jurământ că el nu a cerut de la ea careva bani, adică sumă de 1000 Euro. Mai mult ca atât instanța adică că el a pretins de la martora Scutari Lucia, suma de 1000 Euro, ca plată după ce va fi finisată cauza civilă, atrăgând atenția că cauza civilă examinată a fost finisată la data de 17.11.2014;

- nu este de acord cu poziția instanței de apel de a respinge declarațiile sale date în instanța de fond, deoarece le consideră neveridice, prin care el a urmărit scopul de a evita răspunderea penală, care se deosebesc de declarațiile sale date la faza urmăririi penale, cu declarațiile sale date în ședință și nu corespund cu declarațiile martorului Scutari Lucia și celorlalte probe pe cauză, în instanța de fond;

- instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile contradictorii ale martorului Scutari Lucia, date în instanța de fond la 04.05.2017(CD nr. 1), cu cele data la ancheta penală și cu învinuirea adusă, care a relatat că ea a fost sunată în Italia, a fost obligată să vină în R. Moldova,

a fost obligată să meargă la el, să-i dea bani și că el nu a pretins de la ea suma de 1000 Euro pentru scoaterea sechestrului de pe imobil. Declarațiile date de martorul Scutari Lucia în instanța de fond coincid cu declarațiile date de el în aceeași instanță;

- nu a dat nici o apreciere veridică ilegalităților admise la faza de urmărire penală, de către organele de urmărire penală, reieșind din declarațiile date în instanța de fond, de către martora Scutari Lucia la 04.05.2017 (CD nr. 1), unde a spus sub jurământ că a fost obligată să vină în Moldova, obligată să scrie plângerea și să meargă la judecător;

- argumentul instanței de apel, că acțiunile organului de urmărire penală, privind înregistrările se consideră legale deoarece eu anterior nu le-am contestat conform art. 313 Cod de procedură penală, este lipsit de suport juridic, deoarece contravin cerințelor art.6 CEDO prin care sunt indicate garanțiile ce au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil fiecărei persoane antrenat în proces. Or conform art. 19, alin. 1 Cod de procedură penală, orice persoană, are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu acest cod;

- instanța de apel a ignorat cererea sa și a avocatului, la ședința de judecată în instanța de fond, prin care ei au solicitat ca procurorul să prezinte suportul cu înscrierea convorbirilor între mine și Scutari Lucia, în original, pentru a fi ascultat, deoarece el nu era de acord cu cele scrise în procesul verbal a discuțiilor purtate, însă procurorul nu a prezentat sticul cu înregistrarea convorbirilor în original, motivând prin faptul că suportul cu înregistrările în original nu sa păstrat și a prezentat, instanței doar o adeverință că originalul nu sa păstrat solicitând să fie recunoscute copiile în loc de original;

5.2. În motivarea recursului ordinar, avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului a menționat că:

- consideră decizia ca fiind una ilegală și neîntemeiată, instanța de apel formal și-a argumentat poziția sa de acuzare, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției este expusă neclar, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii incriminate (latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de corupere pasivă) în baza cărui fapt;

- la instrumentarea cauzei penale în privința cet. Ghedreuțan Valeriu nu s-a ținut cont și au fost încălcate cele mai elementare exigențe ale procesului de calificare a infracțiunii;

- în mod indubitabil, fără careva îndoială s-a constatat că, banii în sumă de 200 EURO de la Scutari Lucia au fost predestinați pentru consultarea juridică acordată acesteia, iar sumă de 6200 euro primiți în anul 2010 de către judecătorul Valeriu Ghedreuțan de la Scutari Lucia au fost destinați pentru rezolvarea litigiului dintre concubinii Vasiliev Valerii și Scutari Lucia în vederea partajării pe cale amiabilă a casei de locuit, care ulterior au fost transmiși avocatului A. Covdi pentru a-i transmite lui Valerii Vasiliev;

- nici un euro din cei transmiși lui Valeriu Ghedreuțan nu au fost destinați acestuia pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu de judecător din partea acestuia, adică de examinarea cauzei civile, care la acel moment nici nu exista. Toată sumă de bani transmiși acestuia erau destinați pentru a încerca de a rezolva problema partajării imobilului (casei) în procedură amiabilă;

- instanța de apel în decizia sa de condamnare deși a făcut referință la declarațiile inculpatului Valeriu Ghedreuțan și declarațiile martorilor Rotam Iurii, Covdii Alexandr, Turtureanu Ion și Pogor Viorel, această versiune nu a fost combătută prin o analiză detaliată a celorlalte probe. Instanța de apel s-a limitat doar la descrierea statică a tuturor probelor, fără a le clasifica ca probe ale acuzării și probe ale apărării. Contrar prevederilor legislației procesual-penale instanța de apel nu și-a expus în decizia sa motivele respingerii probelor apărării, invocându-se doar formal că inculpatul la urmărirea penală și-a recunoscut pe deplin vinovăția sa în comiterea infracțiunii de corupere pasivă, iar versiunea de transmitere a celor 6200 euro lui Vasiliev a înaintat-o doar la examinarea cauzei penale în instanța judiciară, fapt pentru care versiunea aceasta este interpretată de instanța de apel ca o versiune de eschivare de la răspunderea penală;

- această scăpare de motivare a soluției adoptate lipsită de combaterea poziției apărării, care se confirmă printr-un cumul de probe, generează recunoașterea judecării cauzei cu încălcarea principiilor generale de desfășurare a procesului penal, cum sunt: *legalitatea procesului penal; prezumția nevinovăției; respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane; asigurarea dreptului la apărare; contradictorialitatea procesului penal; libera apreciere a probelor;*

- se constată o neclaritate vădită reieșind din conținutul deciziei instanței de apel și în privința sumei de 1000 euro, precum că pretinsă de inculpatul V. Ghedreutan de la Scutari L. în anul 2016 la 01 februarie și apoi la 15 februarie. Conform celor constatate de instanța de apel în Decizia sa, se indică că această sumă de 1000 euro a fost pretinsă de inculpatul Ghedreutan Valeriu de la Scutari Lucia pentru îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu la emiterea hotărârii din 17.11.2014;

- totalitatea probatoriului din prezenta cauză penală ne vorbește că suma de 1000 euro a fost acordată anterior de către inculpatul V. Ghedreutan lui Agachi Pavel ca acesta să-i transmit soacrei sale, adică mamei lui Lucia Scutari pentru reparația acoperișului de pe casă, pe când instanța de apel le dă o apreciere critică acestor probe în special declarațiilor lui Scutari Lucia, Agachi Pavel, Agachi Vera și Ghedreutan Valeriu făcând trimiterea la declarațiile lui Ghedreutan Valeriu depuse la urmărirea penală, invocând că anume atunci a spus adevărul. Este lipsită de orice logică poziția instanței de apel prin care dă o apreciere critică la toate probele din dosar și cel mai important că aceste probe sunt ale acuzării și i-a la bază o declarație a învinutului de la urmărirea penală;

- de către organul de urmărire penală în comun acord cu organul abilitat cu măsuri speciale de investigații a autorizat și au încercat de a transmite sub control 1000 (o mie) euro lui Ghedreutan Valeriu de către Scutari Lucia. Această măsură specială de investigație s-a soldat cu insucces deoarece, reieșind din declarațiile lui Scutari Lucia, aceasta a înțeles că Ghedreutan Valeriu, nu pretinde la acești bani și din acest motiv, deși îi avea la ea deoarece i-au fost dați de către ofițerii CNA, nu i-a transmis lui Ghedreutan Valeriu;

- atât Scutari Lucia, cât și sora acesteia Agachi Vera împreună cu cumnatul ei Agachi Pavel au declarat, că în același an 2010 la solicitarea lui Scutari Lucia, Agachi Pavel a fost la Ghedreutan Valeriu și a luat 1000 euro precum că pentru repararea acoperișului casei mamei lui Scutari Lucia. Acest fapt a fost confirmat și de către inculpat în cadrul audierii în instanța de judecată;

- inculpatul este învinuit și condamnat pentru pretinderea și primirea a aceleiași sume de 1000 euro, de două ori. Nici acuzatorul de stat și nici instanța de fond nu a dat o apreciere argumentelor apărării privind incriminarea dublă pentru aceeași faptă, ce vine în contradicție cu dispozițiile **art. 7 alin.(2) Cod penal**, care stipulează că nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă, precum și **art.22 alin.(1) Cod de procedură penală**, care prevede că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă. Concomitent, și prevederile **Articolul 4) paragraf (1) al Protocolului 7 adițional Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale** garantează că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă;

- la examinarea cauzei penale în fond și în apel apărarea a invocat încadrarea juridică ilegală și din motivul incriminării semnului calificativ - proporții deosebit de mari, prevăzut de art.324 alin.(3) lit. b) Cod penal. Astfel, la momentul pretinderii și primirii de către inculpat a sumei de 6400 euro (luna aprilie 2010) conform cursului BNM constituiau 108748,46 lei, ceea ce într-adevăr la acel moment constituia proporții deosebit de mari, reieșind din prevederile art. 126 Cod penal, în vigoare pentru acea perioadă. Ulterior, art.126 Cod penal a fost modificat, iar proporțiile mici, mari și deosebit de mari au fost apreciate reieșind din salariu mediu lunar pe economie. În baza, art.10 Cod penal, se stabilește că legea penală, care ameliorează situația

persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi;

- conform Hotărârii de Guvern al R. Moldova nr.773 din 27.11.2009 salariu mediu lunar pe economie pentru anul 2010 constituia 2950 lei, iar proporțiile deosebit de mari, reieșind din dispoziția art.126 Cod penal după modificări, constituiau de la 118 000 lei și mai mult, iar suma de 108748,46 constituie doar proporții mari;

- odată ce probele administrate ne vorbesc despre o singură sumă primită de 6400 EURO, tentativă din partea organului de urmărire penală de a o impune pe Scutari Lucia de a-i transmite sub control sumă de 1000 EURO, precum că pretinsă de inculpatul Ghedreuțan Valeriu de la Scutari Lucia s-a soldat cu insucces, iar ca consecință această impunere de către reprezentanții organului de urmărire penală urmează a fi interpretată ca o provocare la corupere, poziție necombătută sub nici o formă de către partea acuzării, deși această sarcină îi revine în mod direct în conformitate cu prevederile normelor procesual-penale;

- consideră lipsa elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile lui Ghedreuțan Valeriu, în special latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de corupere pasivă, iar decizia de condamnare a acestuia vine în contradicție cu însăși celor constatate de instanță. Astfel, reieșind din cele constatate în instanța de fond și de apel, chiar și dacă apărarea nu recunoaște existența elementelor infracțiunii, instanța incorect a dat apreciere perioadei de finisare a activității presupus infracționale a lui Ghedreuțan Valeriu. Astfel, instanța de fond a considerat momentul finisării acțiunii infracționale a lui Ghedreuțan Valeriu la 15.02.2016 când a pretins cei 1000 euro, precum că pentru scoaterea de sub sechestru al imobilului aflat în litigiu. Reieșind din acțiunile lui Ghedreuțan Valeriu s-a constatat că sechestru de pe imobil a fost scos necondiționat, fără a pretinde și fără a primi suma de o mie de EURO, fapt confirmat prin încheierea emisă și eliberată lui Scutari Lucia, precum și prin nerealizarea măsurii speciale de investigație-transmiterea banilor sub control, care a fost preconizată, autorizată și soldată cu insucces;

- inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă în contradicție cu prevederile art.10 Cod penal, aspectul retroactiv al legii penale;

- la prezentarea probelor acuzării în instanța de fond și în instanța de apel, partea apărării a solicitat recunoașterea ca fiind ilegale unele acțiuni de urmărire penală și a unor măsuri speciale de investigații, cu recunoașterea inadmisibilității probelor dobândite prin aceste acțiuni în conformitate cu prevederile art. 251 și 94 Cod procedură penală. La aceste argumente ale apărării care au fost bazate în primul rând pe principiul legalității stipulat în prevederile art.7 Cod procedură penală, instanța de apel formal a făcut referință la prevederile art. 251 Cod de procedură penală, invocând că la finele urmăririi penale de către apărare aceste derogări nu au fost invocate și nu s-a solicitat excluderea mijloacelor de probe dobândite prin aceste acțiuni de urmărire penal și prin măsurile speciale de investigații;

- instanța de apel a lăsat fără nici o apreciere juridică argumentele apărării în ce privește *dobândirea declarațiilor de la martorul Scutari Lucia prin anumite promisiuni și cu încălcarea prevederilor legislației procesual-penale; lipsa unei ordonanțe de punere sub învinuire pentru corupere activă pe numele lui Scutari Lucia, sau de refuz în pornirea urmăririi penale, sau de liberare de răspundere penală a lui Scutari Lucia, pentru infracțiunea comisă de aceasta; interceptarea și înregistrarea comunicărilor dintre Scutari Lucia și Ghedreuțan Valeriu fără acordul în scris al acesteia, și cu încălcarea procedurii legale; întocmirea proceselor verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigații de către persoane neîmputernicite cu aceste atribuții; ridicarea unor documente de la Scutari Lucia despre care aceasta a declarat că nu a avut astfel de acte și această ridicare nu a existat de jure și de fapt;*

5.3. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de apel urma să ia în considerație și faptul că, potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea, prevăzută la art. 324 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, comisă de inculpat, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, care prevede pedeapsa cu închisoarea pe un termen de la 7 până la 15 ani, precum și faptul, că inculpatul Ghedreuțan Valeriu nu a conștientizat fapta comisă, negând pe parcursul procesului penal

vinovăția sa de comiterea faptei incriminate, schimbându-și de mai multe ori declarațiile, ceea ce relevă faptul, că concluziile necesare nu le-au făcut, astfel el urmează a fi condamnat la o pedeapsă cu închisoarea mai aspră și nicidecum cu minimumul stabilit de sancțiunea articolului din legea penală, care, respectiv, va fi echitabilă și proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite, își va atinge scopul și va fi suficientă pentru restabilirea echității sociale afectate prin comiterea actelor de corupție;

- inculpatul Valeriu Ghedreuțan, care exercita la momentul comiterii infracțiunii o funcție de demnitate publică, reprezentând autoritatea judecătorească a statului, era obligat să respecte prevederile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr.544-XII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, conform căreia este purtător al puterii judecătorești. Investit constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii, având, în temeiul art. 15 alin. (1) lit. a.e) din Legea nr.544-XH, obligațiile de a fi imparțial, de a asigura apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, de a respecta întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției și de a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legislației, de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor, de a respecta prevederile Codului de etică al judecătorului, și, în temeiul art. 15 alin.(2) din Legea nr.544-XII, obligația de a informa imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențat în procesul de examinare a cauzelor;

- Rezoluția Comisiei ONU pentru Drepturile Omului 32/2005 privind democrația și statul de drept stipulează, că: statele sunt garanți ai statului de drept și poartă responsabilitatea pentru punerea lor în aplicare pe deplin, nici o persoană publică nu este mai presus de lege. măsurile anticorupție sunt aplicate pentru a asigura responsabilizarea membrilor sistemului executiv;

- în esența și totalitatea lor, actele naționale și internaționale (Constituția Republicii Moldova. Rezoluția Comisiei ONU pentru Drepturile Omului 32/2005 privind democrația și statul de drept. Statutul Consiliului Europei din 5 mai 1949, Rezoluția adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1594 (2007). Decizia Consiliului Ministerial al OSCI- nr.7 08) consfințesc statul de drept ca fiind o valoare supremă într-o societate democratică;

- acțiunile lui Valeriu Ghedreuțan care exercita funcție de demnitate publică, analizate prin prisma actelor normative citate, au constituit o sfidare a valorii statului de drept. Fapta imputată acestuia a condiționat indubitabil diminuarea încrederii societății în autoritatea judecătorească a statului;

- Curtea Constituțională a Republicii Moldova (Hotărârea din 22.04.2013, dosarul nr. 10a/2() 13), în baza actelor normative naționale și internaționale, a apreciat încrederea în instituțiile statului ca fiind așteptările cetățenilor ca figurile publice și instituțiile să activeze în beneficiul lor. În Hotărârea citată, Curtea Constituțională reține că corupția submina democrația și statul de drept. „Lupta împotriva corupției este parte integrantă a asigurării statului de drept”.

- prin acțiunile imputate lui Valeriu Ghedreuțan, care exercita funcție de demnitate publică, a fost compromisă lupta împotriva corupției și o obligațiune a fiecărei persoane publice, or, contracararea fenomenului corupției a devenit o preocupare principală a comunității internaționale, îngrijorările statelor aferente fenomenului menționat sunt materializate în norme juridice internaționale inclusiv în Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției și în Convenția penală privind corupția. Reglementările internaționale în domeniu impun statelor membre, inclusiv și Republicii Moldova contracararea fiecărui act de corupție apreciind efectele negative generate de corupție;

- atât de către prima instanță cât și cea de apel nu au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, deoarece circumstanțele invocate și reținute de instanțele respective nu îndreptățesc fapta comisă de inculpat și, deci, nu pot genera aplicarea unei pedepse neechitabile;

- instanța de judecată cu toate că este singură în măsură să îndeplinească nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ține seama și de regulile și principiile

prevăzute de Codul Penal la stabilirea felului, duratei și a cuantumului pedepsei în cadrul procesului de individualizare a acesteia;

- pedeapsa cu închisoarea stabilită inculpatului de instanța de fond și menținută în această latură de instanța de apel, n-a fost individualizată corect și nu în destulă măsură încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte similare, or aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni atât din partea lui Ghedreutan Valeriu, cât și a altor persoane.

6. Referințe asupra recursurilor declarate, nu au fost depuse.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția instanței de recurs în drept, se fundamentează pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

De fapt, urmează a fi elucidate următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată nerespectarea prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context este relevant de specificat că, la judecarea apelului, în conformitate cu art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și să se expună la principalele motive invocate în apelurile declarate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai

nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

La caz, autorii recursurilor își întemeiază solicitările de remitere a cauzei la rejudecare, pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând criticile expuse în recursurile declarate, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală, nu a judecat cauza sub toate aspectele și nu a dat răspunsuri complete la toate motivele esențiale invocate în apelurile declarate.

În esență, partea apărării, atât inculpatul cât și avocatul acestuia, menționează în recursurile depuse precum că, instanțele de judecată nu au analizat în ansamblu probele acuzării și probele apărării, neinvocând în consecință de ce acestea, sunt admise sau respinse.

În acest sens, reieșind din conținutul hotărârilor instanțelor inferioare, Colegiul penal scoate în evidență faptul că, nu au fost date apreciere argumentelor prin care s-a invocat contradictorialitatea declarațiilor martorului Scutari Lucia date pe parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată, martorilor Rotaru Iurie și Pogor Viorel, nu au fost apreciate argumentele apărării referitor la acțiunile și rolul organului de urmărire penală, care în viziunea apărării a fost unul activ și contravine jurisprudenței CtEDO.

De asemenea nu a fost combătută critica invocată de apărare, cu referire la aprecierea dată de către instanța de apel a declarațiilor inculpatului, ca fiind o metodă de apărare, lipsind argumentarea și analiză amplă a acestora, în coroborare cu probele administrate în ansamblu. O astfel de constatare a instanței de apel, care a-r fi una motivată și argumentată prin raportarea la careva probe ce o combat, nu se regăsește în motivarea soluției.

În acest context, Colegiul consideră, că simpla catalogare a declarațiilor inculpatului ca fiind doar o metodă de apărare, simpla afirmare privind aprecierea critică a acestor declarații fără argumentarea de ce se impune o astfel de concluzie, fără aprecierea versiunilor acestuia și divergențelor apărute în raport cu probele acuzării nu poate genera concluzii definitive pe marginea învinuirii aduse.

Nu se regăsește în actele judecătorești motivarea respingerii solicitărilor de a fi audiat în ședința judiciară originalul suportului cu înregistrările convorbirilor, dat fiind pusă la îndoială veridicitatea acestor convorbiri.

Este de menționat că, sentința Judecătorei Soroca, sectorul Centru, de fapt nici nu conține analiza probelor, motivarea concluziilor și soluției, instanța limitându-se la expunerea faptei ca fiind constatată, trecerea în revistă a probelor administrate cu mențiunea simplă că vinovăție este dovedită.

Instanța de apel, făcând eronat trimitere la faptul că, instanța de fond corect a concluzionat confirmarea vinovăției inculpatului, precum motivarea și stabilirea pedepsei (*Decizia CA, pagina 25, 29, 36*), deși aceste concluzii nu se regăsesc în sentință, a acordat apreciere unilaterală și parțială cumulului de probe administrat în speță, fiind acceptate în mod prioritar probele acuzării, ne fiind combătute argumentat probele apărării prin care este pusă la îndoială vinovăția inculpatului în comiterea faptelor imputate, astfel, nerespectându-se în consecință cerințele art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, ori sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod

exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și criticile în instanța de judecată în absența lor.

În acest context, Curtea de Apel în mod doar declarativ s- pronunțat referitor la respingerea argumentelor și versiunilor părții apărării, neluarea în considerare a argumentelor ca fiind nefondate, aprecierea critică a declarațiilor inculpatului, martorilor, evitând expunerea argumentată a unor asemenea deducții.

Astfel, se constată ă că, instanța de apel și-a bazat concluziile doar pe probele acuzării, fără combaterea argumentată și analiza versiunilor și probelor apărării.

În continuare, Colegiul penal reține că, instanța de apel nu s-a expus în mod convingător asupra faptului că acțiunea presupusă ca act de corupere urmează a fi probată în baza indicilor obiectivi, că fapta ar fi fost săvârșită fără careva intervenție din partea organului de urmărire penală și că, nu există suspiciuni obiective că, persoana este implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului.

La fel în speță nu a fost stabilit cu certitudine și concret, prin înlăturarea divergențelor, care a fost soarta și destinația sumelor notate, instanța de apel făcând trimiterea în decizia sa la 6000 Euro, 200 Euro, 6200 Euro, 6400 Euro reieșind din faptul că, martorii Rotaru Iurie și Pogor Viorel, în cadrul ședinței instanțelor de fond, au declarat că la rugămintea lui Secrieru Alexei au plecat toți trei împreună în orașul Drochia, unde Secrieru Alexei i-a transmis lui Vasilev Valeriu suma de 6000 euro, pentru rezolvarea litigiului cu casa, unde Vasilev Valeriu a promis că a doua zi se va prezenta la notar pentru a perfecta actele de pe imobil după Scutari Lucia, dar Vasilev Valeriu nu sa prezentat motivând prin faptul că mai vrea bani. Totodată conform celor declarate de martorii Rotaru Iurie și Pogor Viorel, suma de 200 Euro au rămas la Secrieru Alexei ca cheltuieli suplimentare pentru transport și altele.

Nu au calculat instanțele de judecată care este proporția sumei imputate, pretinsă, acceptată și primită de inculpat conform învinuirii aduse, pentru a justifica calificativul proporțiilor deosebit de mari, precum nici suma prejudiciul cauzat.

Mai mult, nu a fost confirmată veridicitatea declarațiilor martorului Vasilev Valeriu care a negat totul și a declarat că nu-i cunoaște pe Secrieru Alexei și Rotaru Iurie, deși toți trei locuiesc în aceeași localitate, nu departe unul de altul.

Instanța de recurs reține că, nu este motivată la justa valoare și versiunea instanței de apel precum că nu are temei de a pune la îndoială declarațiile martorului Vasilev Valeriu care fiind audiat în ședința de fond a negat faptul că a primit suma de bani de la careva persoane, în special de la Secrieru Alexei și nu a fixat printr-o recipisă suma de bani primită, deoarece versiunea marturului Vasilev Valeriu se combate prin declarațiile lui Rotaru Iurie, Pogor Viorel, avocatului Covdii Alexandru și Tutunaru Ion, care declară că Vasilev Valeriu a primit suma de 6000 de Euro.

Instanța de recurs atestă că, instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile contradictorii ale martorului Scutari Lucia, date în cadrul ședinței primei instanțe la 04.05.2017, cu cele date la urmărirea penală și cu învinuirea adusă, care a relatat că ea a fost sunată în Italia, a fost obligată să vină în Republica Moldova și să meargă la inculpat să-i dea bani, iar inculpatul nu a pretins de la ea suma de 1000 euro pentru scoaterea sechestrului de pe bunul imobil, or, declarațiile date de martorul Scutari Lucia coincid cu declarațiile date de inculpat în ședința de judecată.

În asemenea circumstanțe, decizia instanței de apel, care urma a fi pronunțată în cadrul continuării procesului de judecată în condițiile art.413, 414 din Codul de procedură civilă, este una incompletă sub aspectul motivării, pentru a fi apreciată în final ca fiind pronunțată în urma examinării obiective și multilaterale a cauzei.

În contextul rigorilor prevăzute de art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă motivele adoptării soluției date, instanța de apel nu și-a motivat soluția suficient de clar, or, se atestă utilizarea formulărilor generale, fără a fi elucidate toate circumstanțele esențiale ale cauzei și a oferi aprecierea concretă a fiecărei probe în parte conform art. art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și

de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, de fiind respectate în deplină măsură aceste prevederi legale.

Aici, Colegiul menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale, pentru a evita în final concluzii defectuoase, în prezența cărora se conturează erorile de drept.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată în partea motivării soluției adoptate și prezintă deficiențe majore, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către părți în ordine de apel, care în opinia acestora au importanță în cauză, admitând astfel eroarea de drept prevăzută de pct. 6), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelurile declarate la caz, cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel și recurs, nominalizate și în prezenta decizie; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, inclusiv în partea individualizării și stabilirii pedepsei, în caz de adoptare sau menținere a unei soluții de condamnare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, subsidiar pronunțându-se și asupra argumentelor acuzatorului de stat, pentru

a pronunța o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Ghedreuțan Valeriu, de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului și de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui **Ghedreuțan Valeriu XXXXXX** și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia, nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată a fost pronunțată la 05 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Diaconu Iurie